

PR01-06	PODRUČJE PRIRODNJAŠTVO				
DONOSI	Odbor za djecu i mlade	DATUM	22. 3. 2024.	REVIZIJA	0
REVIDIRA	Odbor za djecu i mlade	SLJEDEĆA REVIZIJA		22. 3. 2029.	

PODRUČJE PRIRODNJAŠTVO

SAVEZ IZVIĐAČA HRVATSKE
OŽUJAK 2024.

SCOUT
AND GUIDE
ASSOCIATION
OF CROATIA

SADRŽAJ

PRIRODNJAŠTVO	3
1. UVJET "BILJNI SVIJET"	4
2. UVJET "ŽIVOTINJSKI SVIJET"	5
3. UVJET "VODENI SVJETOVI"	6
4. UVJET "VRIJEME I KLIMA"	7
5. UVJET "ASTROGNOZIJA"	8
6. UVJET "PRIRODNE POJAVE"	9
7. UVJET "ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVOST"	10
8. UVJET "PROJEKTI"	11
9. UVJET "ISKUSTVO"	12

PRIRODNJAŠTVO

Cilj područja **Prirodnjaštvo** je postići da se izviđač u prirodi osjeća "kao doma", na mjestu koje poznaje, cijeni, voli i čuva.

Sa svakim se stupnjem širi i produbljuje njegovo poznavanje svega što može naći u prirodi. Pri tome nije potrebno ulaziti u dublja znanstvena objašnjenja, dovoljno je stvari primjećivati, prepoznavati i razumjeti kako funkcioniraju na osnovnoj razini.

Izviđač, vodeći svoj dnevnik zapažanja, širi svoju zbirku poznate flore, faune, prirodnih pojava, i dr. Tom katalogu se nužno mora pristupiti fleksibilno jer ne možemo propisati što ćemo i kada naći u prirodi, o tome priroda odlučuje sama.

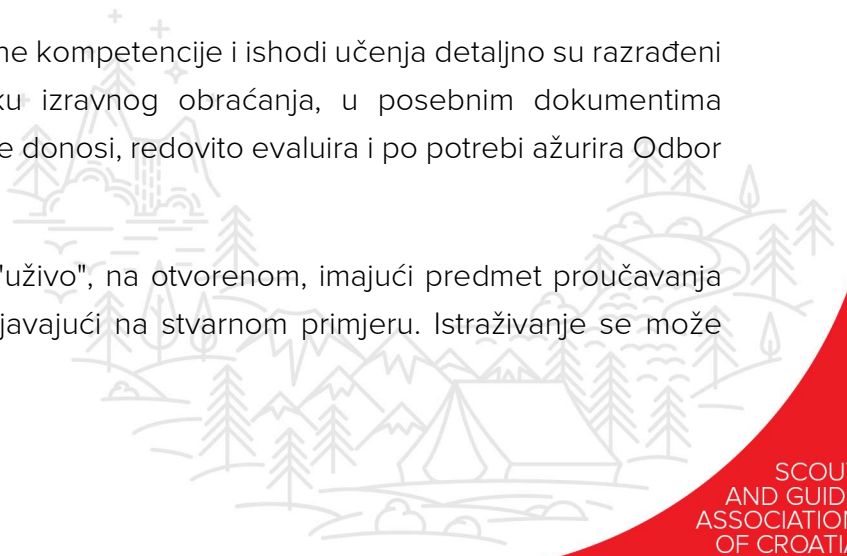
Iz stupnja u stupanj izviđač je svjesniji vlastitog utjecaja na okoliš i mijenja svoje životne navike kako bi smanjio svoj otisak, pokušavajući uz to promijeniti i društvo u kojem živi. Stoga, za razliku od ostalih područja, **Prirodnjaštvom** se nećemo moći baviti u okviru samo jednog ciklusa. **Prirodnjaštvo** uvijek treba biti prisutno u svim aktivnostima i voditelj treba uvijek odvojiti vrijeme da izviđači opažaju i proučavaju ono na što nailaze. Izviđači o tome vode dnevnik i pune svoju zbirku, a kada ispune sve uvjete za određeni stupanj, razgovaraju s voditeljem o onome što su upoznali i stupanj im se priznaje.

Izviđač sa 7. stupnjem **Prirodnjaštva** je osoba s kojom svi rado odlaze u prirodu jer uživaju u njegovim pričama, zanimljivostima i ljubavi prema prirodi koja iz njega zrači.

Područje **Prirodnjaštvo** podijeljeno je na devet uvjeta (potpodručja), a svaki od njih obuhvaća jednu ili više kompetencija koje izviđač treba steći po završetku pojedinog stupnja. Stečene kompetencije rastu progresivno od 1. do 7. stupnja, međusobno su povezane, nadopunjuju se, proširuju i produbljuju do konačne razine koja se očekuje sa završenim 7. stupnjem. Svaka od stečenih kompetencija detaljno je razrađena u vidu ishoda učenja, tj. opažljivih ponašanja koja izviđač treba pokazati kako bi pojedina kompetencija bila priznata.

Za svaki od stupnjeva, uvjeti, stečene kompetencije i ishodi učenja detaljno su razrađeni i izviđačima predstavljeni u obliku izravnog obraćanja, u posebnim dokumentima *Prirodnjaštvo 1 - Prirodnjaštvo 7* koje donosi, redovito evaluira i po potrebi ažurira Odbor za djecu i mlade.

Svi zahtjevi se trebaju ispunjavati "uživo", na otvorenom, imajući predmet proučavanja "ispred sebe", pokazujući i objašnjavajući na stvarnom primjeru. Istraživanje se može provoditi samostalno ili timski.

1. UVJET "BILJNI SVIJET"

Po svladavanju pojedinog stupnja izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- poznaje barem 2 vrste drveća
- poznaje barem 2 vrste biljaka

2. STUPANJ

- poznaje barem 4 vrste drveća
- poznaje barem 4 vrste biljaka

3. STUPANJ

- poznaje barem 6 vrsta drveća
- poznaje barem 6 vrsta biljaka

4. STUPANJ

- poznaje barem 10 vrsta drveća
- poznaje barem 10 vrsta biljaka

5. STUPANJ

- poznaje barem 15 vrsta drveća
- poznaje barem 15 vrsta biljaka

6. STUPANJ

- poznaje barem 20 vrsta drveća
- poznaje barem 20 vrsta biljaka

7. STUPANJ

- poznaje barem 25 vrsta drveća
- poznaje barem 25 vrsta biljaka

2. UVJET "ŽIVOTINJSKI SVIJET"

Po svladavanju pojedinog stupnja izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- poznaje barem 1 vrstu ptica
- poznaje barem 1 vrstu insekata ili pauka
- poznaje barem 2 vrste sisavaca

2. STUPANJ

- poznaje barem 2 vrste ptica
- poznaje barem 2 vrste insekata ili pauka
- poznaje barem 1 vrstu gmazova
- poznaje barem 4 vrste sisavaca

3. STUPANJ

- poznaje barem 4 vrste ptica
- poznaje barem 3 vrste insekata ili pauka
- poznaje barem 6 vrsta sisavaca

4. STUPANJ

- poznaje barem 7 vrsta ptica
- poznaje barem 4 vrste insekata ili pauka
- poznaje barem 2 vrste gmazova
- poznaje barem 8 vrsta sisavaca

5. STUPANJ

- poznaje barem 10 vrsta ptica
- poznaje barem 5 vrsta insekata ili pauka
- poznaje barem 10 vrsta sisavaca

6. STUPANJ

- poznaje barem 15 vrsta ptica
- poznaje barem 6 vrsta insekata ili pauka
- poznaje barem 3 vrste gmazova
- poznaje barem 12 vrsta sisavaca

7. STUPANJ

- poznaje barem 20 vrsta ptica
- poznaje barem 7 vrsta insekata ili pauka
- poznaje barem 4 vrste gmazova
- poznaje barem 14 vrsta sisavaca

3. UVJET "VODENI SVJETLOVI"

Po svladavanju pojedinog stupnja izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- poznaje barem 1 vrstu riba
- poznaje barem 1 vrstu rakova, školjki ili mekušaca
- poznaje vrste voda

2. STUPANJ

- poznaje barem 2 vrste riba
- poznaje barem 2 vrste rakova, školjki ili mekušaca
- poznaje barem 1 vrstu vodozemaca ili vodenih sisavaca
- poznaje vode svog zavičaja

3. STUPANJ

- poznaje barem 3 vrste riba
- poznaje barem 3 vrste rakova, školjki ili mekušaca
- poznaje barem 2 vrste vodozemaca ili vodenih sisavaca
- razumije plimu i oseku

4. STUPANJ

- poznaje barem 4 vrste riba
- poznaje barem 4 vrste rakova, školjki ili mekušaca
- poznaje barem 3 vrste vodozemaca ili vodenih sisavaca

5. STUPANJ

- poznaje barem 5 vrsta riba
- poznaje barem 5 vrsta rakova, školjki ili mekušaca
- poznaje barem 4 vrsta vodozemaca ili vodenih sisavaca

6. STUPANJ

- poznaje barem 6 vrsta riba
- poznaje barem 6 vrsta rakova, školjki ili mekušaca
- poznaje barem 5 vrsta vodozemaca ili vodenih sisavaca

7. STUPANJ

- poznaje barem 7 vrsta riba
- poznaje barem 7 vrsta rakova, školjki ili mekušaca
- poznaje barem 6 vrsta vodozemaca ili vodenih sisavaca
- zna razliku između voda u kršu i voda u nizinama

4. UVJET "VRIJEME I KLIMA"

Po svladavanju pojedinog stupnja izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- uočava vedro, poluoblačno i oblačno vrijeme
- uočava jačinu i trajnost oborina
- uočava jačinu, trajnost i smjer vjetra
- zna što je vrijeme i vremenska prognoza

2. STUPANJ

- uočava da postoji više vrsta oblaka
- poznaje barem 2 vrste oborina
- zna kako nastaje vjetar i poznaje barem 2 vrste vjetrova
- zna provjeriti vremensku prognozu

3. STUPANJ

- prepoznaje kišne oblake
- poznaje barem 3 vrste oborina
- poznaje podjelu vjetrova i barem 3 vrste vjetrova
- razumije pojmove temperature i tlaka zraka
- zna koristiti vremensku prognozu u pripremi za izlet

4. STUPANJ

- poznaje 4 osnovne porodice oblaka
- poznaje barem 4 vrste oborina
- poznaje barem 4 vrste vjetrova
- zna koji se elementi moraju uzeti u obzir za određivanje vremena
- razumije pojmove ciklone i anticiklone
- razumije da je vrijeme lokalni fenomen

- poznaje barem 1 način iskustvenog predviđanja vremena

5. STUPANJ

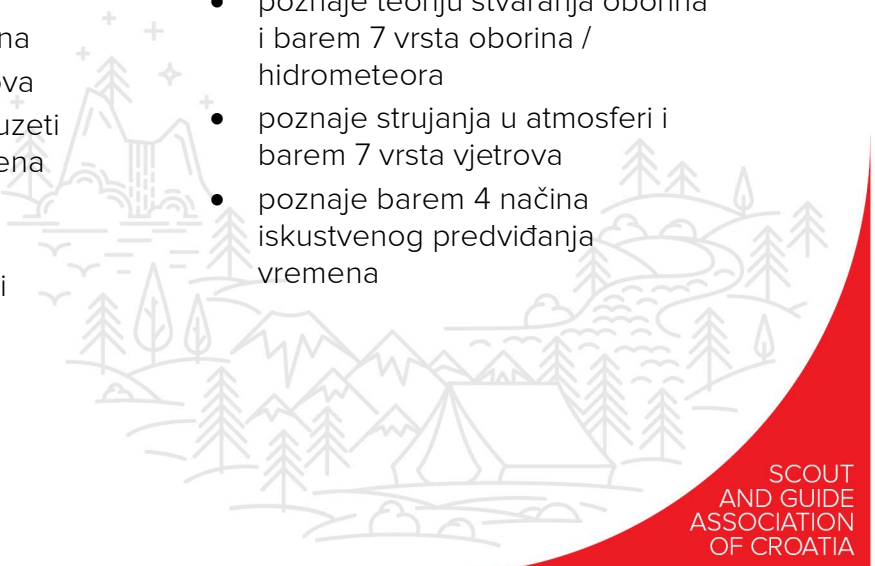
- poznaje uvjete nastanka oblaka i barem 5 vrsta oblaka
- poznaje uvjete nastanka oborina i barem 5 vrsta oborina / hidrometeora
- poznaje uvjete nastanka vjetra i barem 5 vrsta vjetrova
- zna razlikovati uvjete nastanka oborina
- poznaje barem 2 načina iskustvenog predviđanja vremena

6. STUPANJ

- poznaje barem 6 vrsta oblaka
- poznaje barem zakonitosti prostorne raspodjele oborina i 6 vrsta oborina / hidrometeora
- poznaje Beaufortovu ljestvicu i barem 6 vrsta vjetrova
- poznaje barem 3 načina iskustvenog predviđanja vremena

7. STUPANJ

- poznaje sve vrste oblaka
- poznaje teoriju stvaranja oborina i barem 7 vrsta oborina / hidrometeora
- poznaje strujanja u atmosferi i barem 7 vrsta vjetrova
- poznaje barem 4 načina iskustvenog predviđanja vremena

5. UVJET "ASTROGNOZIJA"

Po svladavanju pojedinog stupnja izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna što je astrognozija
- poznaje barem 2 zvijezda
- poznaje barem 1 zvijezdu

2. STUPANJ

- poznaje barem 4 zvijezda
- poznaje barem 2 zvijezde
- zna što je Mliječna staza
- zna ponešto o Mjesecu

3. STUPANJ

- poznaje barem 6 zvijezda
- poznaje barem 3 zvijezde
- poznaje barem 1 planet
- zna što su obzor i zenit

4. STUPANJ

- poznaje barem 8 zvijezda
- poznaje barem 4 zvijezde
- poznaje barem 2 planeta
- zna što su ekliptika i nebeski pol

5. STUPANJ

- poznaje barem 10 zvijezda
- poznaje barem 8 zvijezda
- poznaje barem 3 planeta
- zna što su nebeska sfera i polutka

6. STUPANJ

- poznaje barem 15 zvijezda
- poznaje barem 12 zvijezda
- poznaje barem 4 planeta
- poznaje i ostala nebeska tijela i objekte

7. STUPANJ

- poznaje barem 21 zvijezda
- poznaje barem 17 zvijezda
- poznaje barem 5 planeta
- zna što je prividna zvjezdana veličina ili magnituda
- zna koristiti pomagala za promatranje neba

6. UVJET "PRIRODNE POJAVE"

Po svladavanju pojedinog stupnja izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- zna što su prirodne pojave i da postoje različite prirodne pojave

2. STUPANJ

- poznaje barem 1 prirodnu pojavu

3. STUPANJ

- poznaje barem 2 prirodne pojave

4. STUPANJ

- poznaje barem 3 prirodne pojave

5. STUPANJ

- poznaje barem 4 prirodne pojave

6. STUPANJ

- poznaje barem 5 prirodnih pojava

7. STUPANJ

- poznaje barem 6 prirodnih pojava

7. UVJET "ZAŠTITA OKOLIŠA I ODRŽIVOST"

Po svladavanju pojedinog stupnja izviđač stječe sljedeće kompetencije:

1. STUPANJ

- razvrstava otpad
- ne baca smeće uokolo
- čuva biljni i životinjski svijet

2. STUPANJ

- štedi resurse
- razmišlja o posljedicama konzumerizma
- zna nekoliko ugroženih biljnih i životinjskih vrsta

3. STUPANJ

- poznaje problem plastike i pazi da smanji njeno korištenje
- poznaje obnovljive izvore energije
- zna važnost bioraznolikost

4. STUPANJ

- razumije klimatske promjene
- poznaje stakleničke plinove
- razumije i promovira načelo '6R'
- analizira utjecaj ljudskog djelovanja na bioraznolikost

5. STUPANJ

- promišlja o ugljičnom otisku i osobnom utjecaju
- može analizirati tok i oblike energije
- razlikuje ekološke probleme

6. STUPANJ

- može analizirati ugljični otisak cjelokupnog životnog ciklusa proizvoda
- detaljno razlikuje ekološke probleme

7. STUPANJ

- dublje razumije mehanizme ekoloških problema
- zagovara rješavanje ekoloških problema
- kritički promišlja o *greenwashingu*

8. UVJET "PROJEKTI"

Pri svladavanju pojedinog stupnja, izviđač je izveo:

1. STUPANJ

- barem jedan prirodnjački projekt razine zahtjevnosti 1

2. STUPANJ

- barem jedan prirodnjački projekt razine zahtjevnosti 2
- barem jedan projekt održivosti razine zahtjevnosti 2

3. STUPANJ

- barem jedan prirodnjački projekt razine zahtjevnosti 3
- barem jedan projekt održivosti razine zahtjevnosti 3

4. STUPANJ

- barem jedan prirodnjački projekt razine zahtjevnosti 4
- barem jedan projekt održivosti razine zahtjevnosti 4

5. STUPANJ

- barem jedan prirodnjački projekt razine zahtjevnosti 5
- barem jedan projekt održivosti razine zahtjevnosti 5
- planiranje i vođenje prirodnjačkog projekta ili

projekta održivosti razine zahtjevnosti minimalno 3

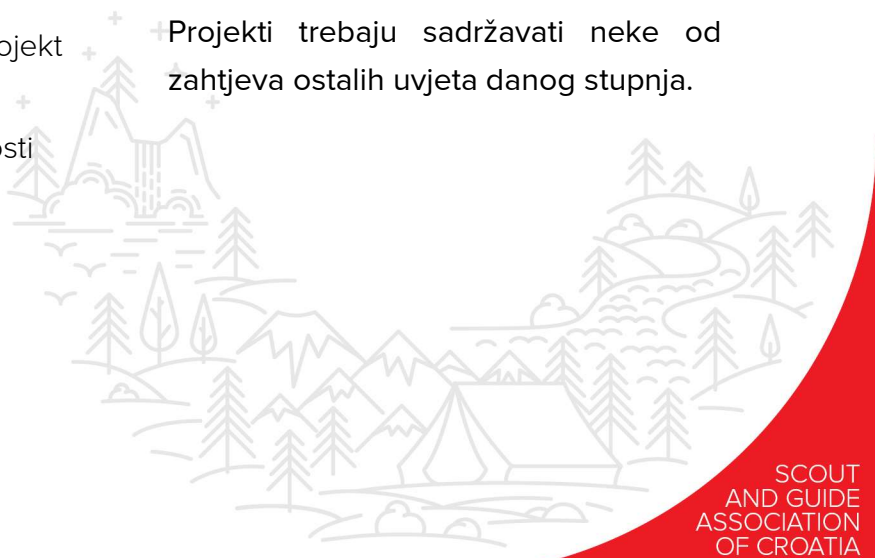
6. STUPANJ

- barem jedan prirodnjački projekt razine zahtjevnosti 6
- barem jedan projekt održivosti razine zahtjevnosti 6
- planiranje i vođenje prirodnjačkog projekta ili projekta održivosti razine zahtjevnosti minimalno 4

7. STUPANJ

- barem jedan prirodnjački projekt razine zahtjevnosti 7
- barem jedan projekt održivosti razine zahtjevnosti 7
- planiranje i vođenje prirodnjačkog projekta ili projekta održivosti razine zahtjevnosti minimalno

+Projekti trebaju sadržavati neke od zahtjeva ostalih uvjeta danog stupnja.

9. UVJET "ISKUSTVO"

Pri svladavanju pojedinog stupnja, izviđač je stekao iskustvo:

1. STUPANJ

- 1 avantura prirodnjaštva

2. STUPANJ

- 2 avanture prirodnjaštva
- timski rad

3. STUPANJ

- 2 avanture prirodnjaštva
- timski rad
- prenošenje znanja

4. STUPANJ

- 2 avanture prirodnjaštva
- timski rad
- prenošenje znanja

5. STUPANJ

- 3 avanture prirodnjaštva
- timski rad
- prenošenje znanja

6. STUPANJ

- 4 avanture prirodnjaštva
- timski rad
- prenošenje znanja
- vođenje

7. STUPANJ

- 4 avanture prirodnjaštva
- timski rad
- prenošenje znanja
- vođenje

